

BILAG C3

Maja Funch: "Professor om ny udenrigspolitik: Dele af den førte politik 'har været meget ekstrem'. Interview med Ole Wæver".

Kristeligt Dagblad. 8.4.2023. Uddrag.

Danmark skal have en ny udenrigspolitisk strategi, og den skal være på plads allerede inden sommerferien. Det fortalte udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen (M) i et interview i Jyllands-Posten. Her forklarede han også, at den bærende pille for de nye tilgange skal være "pragmatisme". Danske værdier om blandt andet ligeværd, ligestilling, menneskerettigheder og bæredygtighed skal stadig have en plads i udenrigspolitikken. "Men vi er nødt til at have en realistisk tilgang til det og opgive ideen om, at man kan prædike sig til at få verden til at blive, som man ønsker sig," sagde han.

Det er sætningens anden del om at opgive moralprædikerne, som er interessant, siger Ole Wæver, professor i international politik ved Institut for Statskundskab på Københavns Universitet. Kristeligt Dagblad har spurgt ham, hvordan udenrigsministerens udmeldinger vil forandre dansk udenrigspolitik.

"Daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen (V) førte os i 2003 ind i Irak-krigen med en højt hævet værdifane. Den blev videreført af Socialdemokratiet, og senest offentliggjorde Mette Frederikssens rene S-regering i 2022 en udenrigspolitisk strategi, som blandt andet indeholdt et 'værdikompass'. Ind imellem varslede daværende Venstre-statsminister Lars Løkke Rasmussen i 2015 faktisk en mere pragmatisk linje. Men et lille land som Danmark vil altid have begge dele: Vi er pragmatisk-realistiske med udgangspunkt i vores værdier".

"Når Anders Fogh Rasmussen og Mette Frederiksen tidligere har bekendt sig til værdier og atter værdier, så betyder det, at de ønsker at være hyper-atlantiske. De har et intenst fokus på USA. Samtidig opfatter de verden ideologisk: 'Vi' repræsenterer demokratierne, og 'de andre' er de autoritære kræfter. Det er den måde at opdele verden på, som Lars Løkke Rasmussen ønsker at lægge lidt afstand til. Han siger i interviewet, at 'vi skal prædike noget mindre og samtale noget mere'".

"Dét er kernen. Danmark har i perioder været så ideologisk, at vi har fremstået som et ekko af USA. Dele af den hidtil førte politik har været meget ekstrem, herunder at de problemer, vi har med Rusland og Kina, kan opsummeres i en system-konflikt. I disse år spreder der sig en idé om, at man globalt står i en konflikt mellem demokratier på den ene side og autoritære regimer på den anden. Den idé er meget forstærket af krigen i Ukraine, hvor Rusland og Kina er rykket tættere sammen. Det gør det let at mene, at der kun er to sider, og at der er et meget entydigt valg mellem dem. Men det er ikke nøglen til at forstå resten af verden. Andre lande lader sig ikke nødvendigvis placere i den dikotomi. Et andet land er ikke nødvendigvis en af 'dem', hvis det for eksempel stemmer imod det, Danmark mener, i FN. Det har Lars Løkke Rasmussen forstået."

Du er altså enig i hans kerneidé om at 'prædike mindre'?

"Jeg tror, han har fat i den lange ende. Hvis vi skal varetage Danmarks værdier og interesser, så skal vi være i stand til at manøvrere mere fleksibelt, uanset hvad folk lige kalder sig, eller hvordan de har stemt om det ene eller andet. Han vil trække i en retning, hvor Danmark skal lægge mindre vægt på at stå med de rigtige venner og råbe højt og mere på at tale også med dem i verden, som vi ikke synes er perfekte."